

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB26 : 1852

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB26 : 1852", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 , s. 130.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb26-txt-shoot-n112.pdf> (tilgået 04. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

NB26:112

#

Enten – Eller.

Hvori er det Ulykken stikker, hvad er det der er skeet, ikke blot i eet eller andet enkelt Individ men i hele Slægten? Det er Forstanden, der har bedaaet os, Forstanden, der, christeligt har forrykket Synspunktet for Xstd.

I et lille lykkeligt Land (hvis Ulykke maaskee just er denne Lykke), i et lille lykkelig Land, der har en afgjort Tilbøielighed til at forgude Middelmaadighed, der har man ogsaa (sørgelige Consequents af Protestantismen) faaet Xstd., det at være Christen til i en hedensk Optimisme at være commensurabelt for Endelighed – ligesom alt Andet, saa man har faaet anbragt baade-og, tillige, er baade Det og Det og Det – og Xsten, er Det og Det – og tillige Xsten; og den Betjening af Xstd. man har haft i det lille Land har verdslig klogt slaaet ind med herpaa.

Og hvad er det saa, der behøvedes? Hvad andet end Disjunktion, Enten – Eller, for at sprengte dette hele Filterie. Som hiin ulykkelige Afsindige i en af Blichers Noveller siger at han vil stige ned i Dovrefjeld for med en eneste Syllogisme at sprengte hele Verden:

saaledes var det vel dette der behøvedes, En, der^a ret aprofonderende kunde stige ned i hele Mediationens, Middelmaadighedens, Aandløshedens Virkelighed, for saa^b dybest nede fra sprengende at anbringe: Enten – Eller.

Og dette var vel min Opgave. O, naar jeg tænker paa, hvad jeg oprindeligt har lidt i mig selv, vel har maatte lide for at være duelig dertil, naar jeg tænker paa, hvad jeg senere har maattet lide udenfra: saa – og dog, der er Noget Andet, der i dette Øieblik falder mig paa Sinde, hvilken Taalmodighed fra Styrelsens Side at holde ud med mig, ikke at være blevet kjed og leed af mig og have casset mig! Thi om jeg end, msklig talt, har passet flittigt paa og stræbt ganske brav: o, for Gud hvor uendelig meget Vrøvl er der dog ikke altid med et Msk – men at saa Gud, dog taalmodigen holder ud. Og derfor har det ogsaa gjenlydt stadigen, især i en senere Tid da Anstrengelsen blev større og større, det har gjenlydt i mine Bønner til Gud: hav Taalmod, giv Taalmod.

Ja, hvor meget Vrøvl er der dog ikke altid med et Msk. Først inden man forstaaer hvad man har at gjøre – og dette er dog maaskee det meest tilgivelige; og saa, efterat man har forstaaet, dog Hæsitationer. Vel sandt, jeg har maaskee just havt Opgaver, der allermeest ere udsatte for Vrøvlerie, just fordi jeg har haft idel Reflexions-Opgaver: men langt fra mig være

a , kjendt af Alle,

b , kjendt af Alle,

c , og hvorfor skulde jeg ogsaa være taabelig nok til, ved at undskylde mig, ligesom gjøre Guds Taalmod mod mig mindre, og altsaa berøve mig noget af Forundringen over Guds Taalmod.

det at mene, at denne Undskyldning gjorde Sagen klar. O, nei; jeg kan dog aldrig noksom forundre mig over den Taalmodighed, som vist mig^c Jeg har vel stundom været næved næsten at desperere, og meent at jeg maatte slippe det Hele – saa jeg raabte til Gud: giv Taalmod. Og dog i samme Øieblik kom jeg til at tænke paa, hvor megen Taalmod der hørte til for at have Taalmod med mig; og derfor forenede det sig: giv Taalmod, hav Taalmod. Vist er det ogsaa, at der er Intet der bedre maatte kunne hjælpe et Msk. til Taalmodighed, end hvis han i sit utaalmodigste Øieblik ret kommer til at tænke paa: men hvad om Gud nu tabte Taalmodigheden. I al Lidelse er det Hjælpende altid at faae Andet at tænke paa. Saaledes kan Adspredelse stundom hjælpe. Dog naar man lider stærkere, naar derfor Utaalmodigheden ret begynder at brænde paa, saa formaaer Adspredelse ikke at give En Andet at tænke paa, kan altsaa ikke hjælpe. Nei, men det, hvad om nu Gud tabte Taalmodigheden, see Det kan give En Andet at tænke paa, og kan altsaa hjælpe for Utaalmodighed.